

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

Det är bäst att vara två, för då blir det riktigt lätt. Är du ensam kan det vara svårt att hålla skivorna och samtidigt fästa de första spikarna.

TIDSÅTGÅNG:

Du blir klar på en dag, men då återstår målning av taket.

PRISBILD:

Cirka 160 kr/m²

**Lätt
Snabbt
Snyggt**

Nytt tak på en dag

Det är lite fusk, när vi skapar takpanel genom att sätta upp spårade skivor i taket. Men det är så lätt att vi accepterar att det blir dubbelt så dyrt som med panelbrädor.

Det lättaste sättet att sätta upp takpanel på är att inte göra det. Nej, sätt hellre upp mdf-skivor som är spårade och ser ut som färdig takpanel. Det gör vi här, och vi får ett helt nytt tak på en dag. Det är lätt och det går snabbt. Man ska verkligen vara petig för att inte godkänna resultatet.

Visst är det fusk. Men acceptabelt fusk. De frästa spåren i skivan förvandlar den totalt, och efter montering ser det

ut som om det sitter pärlspont i taket. Pärlspontprofilen är bara som prydnad, och det är den också om du sätter upp pärlspontbrädor, men skivorna gör det möjligt att arbeta snabbt, få ett snyggt resultat utan risk för sprickbildning och kunna klara jobbet ensam.

Det är dyrare att sätta upp de spårade mdf-skivorna, ungefär dubbelt så dyrt. Men du blir snabbt klar och du slipper få ont i armarna av att spika brädor.

Vi sparar 140 m virke

Detta tak är cirka 12 kvadratmeter och det går åt 14 skivor att täcka taket. Det går åt cirka 100 spikar och lim till arbetet. Väljer du i stället 95 mm pärlspont går det åt 140 löpmeter. Då slipper du att limma, men å andra sidan ska du slå i cirka 800 spikar!

Klart på ett kick. Det kan knappast vara enklare. Vi låter den gamla takpanelen sitta kvar med sprickor och hål. Vi limmar fast det nya innertaket under det gamla.

De frästa spår i mdf-skivan ser precis ut som spår och profil på en pärlspontbräda. En skiva motsvarar fem brädor i bredd. Det yttersta spåret övergår – precis som på brädor – till en spont, som passar i noten på nästa skiva.

Denna spont ska in i noten på nästa skiva.

En sträng montage-
lim kan hålla fast skivorna under det gamla taket i all framtid. Vi slår i spikar endast för att hålla skivorna medan limmet härdar.

Ett bra underlag

Det gamla taket är härjat, sprucket och fult. Bortsett från att tidens tand har gnagt, så har man sågat hål i panelen för stora högtalare, som en gång gav feststämning åt de tidigare ägarna.

Vi låter hålen vara. Även om vi skulle hitta rätt panel skulle lagningen alltid synas. Lösningen blir att montera ett nytt tak. Det blir enklare och går snabbare. Vi fäster brädorna med ett par extra spikar, så att vi vet att de sitter fast.

Ofta kan man låta tak- eller skugglistor mellan vägg och tak sitta kvar, men det går inte riktigt här, eftersom taklisten är för smal och kanten endast är 4 mm bred. Vi får sätta upp nya tak- eller skugglistor när vi är klara med taket.

1 Med en vass kniv skär vi igenom både tapet och färg hela vägen runt rummet precis under taklisten. Annars finns risk att de lossnar och följer med när vi tar bort taklisten. Meningen är ju att snabbt bli färdiga, inte att renovera rummet.

2 Listen lossas försiktigt med kofot, och utan att skada vägg, tapet eller färg. Var noga med att tapeten inte följer med – det kan gå snabbt.

TIPS: Om väggen lätt skadas lägger du en brädbit mellan kofot och vägg.

Skivorna sågas till

1 Mät taket och tänk på att vinklarna **nog inte är räta**. Tänk också på att det ser snyggast ut om du fördelar ev. skevhet på båda sidor av taket. Gör en sågplan, så att du vet hur de 235 cm långa skivorna ska sågas för att skarvarna ska förskjutas.

2 Vi markerar på skivan var den ska sågas. Med en talmeter, som kan låsas på alla mått, är det lätt att ta invändiga mått. Du behöver inte skriva upp måttet. Du överför det i stället direkt med talmetern.

3 Skivan sågas med cirkelsåg eller fogsvans. Om du har låtit tak- eller skugglister sitta kvar ska du såga mycket noga. Vi tog ner taklisten och sätter upp den när vi är klara, så därför behöver vi inte sågs exakt på millimetern.

Skivorna limmas

1 Lägg på en sträng montagelim på skivans baksida. Montagelim är ett lim som fäster på de flesta underlag och som verkligen håller, även om limsträngen bara är millimetertunn.

2 Skivan riktas in på plats och trycks upp mot taket. Här är det en klar fördel att vara två! Arbetar du ensam kan du skruva ihop två regler till ett T, som ska passa mellan golv och tak.

3 Vi fäster skivan med sex-åtta dyckertar, mest för att hålla skivan på plats medan limmet torkar. Försänk spikhuvudena så mycket att de inte behöver spacklas över innan du målar.

Taket målas

1 Det går snabbt att montera skivorna. De är ju 40 cm breda och till skillnad från montering av brädor behöver vi inte ta hänsyn till kvisthål, skev not eller svängd form. De sista skivorna ska ev. sågas till på längden innan de sätts upp.

2 Skivorna grundas och målas. Arbetet går fort oavsett om man använder pensel eller målarrulle. Skivorna målas innan tak- och skugglister sätts upp.
TIPS: Du kan grunda och måla skivorna en gång innan du sätter upp dem.

TIPS

Skydda golvet när du målar taket, för även om du är försiktig skvätter det en del. Filtmatta, som är plastklädd mot golvet, suger åt sig ev. spill. Då är risken liten att du får färgklickar under skorna, som annars skulle sätta märken i andra rum.

Avsluta med taklist

1 Nu sätter vi upp taklisten igen.

Men först passar vi på att måla den. Det blir alltid en del märken efter dyckertar och hammare, och de spacklas och målas.

TIPS: Har du en liten spikpistol kan du använda den när listen sätts upp.

2 Om du slätar ut akrylfogmassa med ett fuktigt finger så trollar du bort skarvar och hål snabbt. Doppa fingret i ett glas vatten, eller pensla lätt med liten pensel för att slöta ut fogmassan.

3 Överflödigt fogmassa tar du lätt bort med fuktig svamp. Det är viktigt att ta bort överskott medan massan är mjuk. Härdad fogmassa är lite seg och svår att slipa slät. När fogarna är släta målar vi försiktigt med liten pensel.

Det tog en dag att sätta upp panelskivorna, och en dag att måla dem. Därefter kunde dottern flytta in i rummet.

WWW

Mdf-skivor med spårad yta finns i byggfackhandeln. Vi har valt skivor med pärlspontmönster från Brandén. Du hittar ytterligare upplysningar om panelskivor av olika slag på företagets hemsida: www.panelskivan.se

DETTA HAR ANVÄNTS

- Spårade mdf-skivor (Panelskivan)
- Montagelim
- Dyckertar
- Akrylfogmassa
- Grundfärg och färdigfärg